

ภาคผนวก ง

พระราชบัญญัติ

การขนส่งทางบก

พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2522

เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522”

มาตรา 92 ผู้ประจําารด ได้แก่

- (1) ผู้ขับรถ
- (2) ผู้เก็บค่าโดยสาร
- (3) นายตรวจ
- (4) ผู้บริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 102 ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจําารดต้อง

- (1) แต่งกายสะอาดเรียบร้อยตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (2) ไม่แสดงกิริยาหรือใช้ถ้อยคำเป็นการเสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว รังแก ครอบงำ หรือหยามเหยียดผู้อื่น หรือแสดงกิริยาอาการหรือส่งเสียงด้วยประการหนึ่งประการใดในลักษณะไม่สมควรหรือไม่สุภาพ
- (3) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่น
- (3ทวิ) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
- (3ตรี) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(4) ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 102 ทวิ ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใด ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่นั้นมีสารอยู่ในร่างกายอันเกิดจากการเสพสุราหรือของมีเมาอย่างอื่นหรือยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจมีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าผู้นั้นมีสารนั้นๆ อยู่ในร่างกายหรือไม่

เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ วิธีการตรวจหรือทดสอบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 103 ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถนอกจากจะต้องปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 102 แล้ว จะต้อง

(1) ไม่ขับรถในเวลาที่ร่างกายหรือจิตใจอ่อนความสามารถ

มาตรา 127 ทวิ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 102 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 102 (3 ทวิ) หรือ (3 ตรี) ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แล้วแต่กรณี แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แล้วแต่กรณี อีกหนึ่งในสาม

มาตรา 127 ตรี ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามมาตรา 102 ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจาก
การเสพสุราและกำหนดเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ
หรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ
ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบ

ตามที่ได้มีประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพสุรา หรือ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และ กำหนดเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ หรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบว่ามีสารนั้นอยู่ในร่างกายหรือไม่ ประกาศ ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ประกาศ ณ วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2536 ไปแล้ว นั้น โดยที่ปัจจุบันได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 135 (พ.ศ. 2539) เรื่อง ระบุชื่อ และ ประเภทยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ประกาศ ณ วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 กำหนดให้วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภทแอมเฟตามีนและเมทแอมเฟตามีน เป็นยาเสพติดให้โทษ ประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท ดังนั้น การกระทำความผิดฐานเสพสารแอมเฟตามีนและเมทแอมเฟตามีน ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท จึงเป็นความผิดฐานเสพยาเสพติดประเภท 1 ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษที่กำหนดขึ้นใหม่ในปัจจุบัน อันมีผลทำให้การปฏิบัติตามประกาศกรมการขนส่งทางบกทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจ หรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทไม่อาจถือปฏิบัติได้ต่อไป ด้วยเหตุนี้ กรมการขนส่งทางบกจึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพสุรานั้น อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 102 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 อธิบดีกรมการขนส่งทางบกจึงออกประกาศไว้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพสุรา หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และกำหนดเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ หรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในขณะที่ปฏิบัติ

หน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบว่ามีสารนั้นอยู่ในร่างกายหรือไม่ ประกาศ ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2535

(2) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพยา หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ หรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบว่ามีสารนั้นอยู่ในร่างกายหรือไม่ (ฉบับที่ 2) ประกาศ ณ วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2536

ข้อ 2 ในประกาศนี้

การตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพยา หมายความว่า การตรวจหรือทดสอบหาระดับหรือปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด

ข้อ 3 ให้ผู้ตรวจการและตำรวจต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ หรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบว่ามีสารอันเกิดจากการเสพยาอยู่ในร่างกายหรือไม่

(1) ผู้ตรวจการในส่วนตรวจการขนส่ง สำนักควบคุมการขนส่งกรมการขนส่งทางบก มีอำนาจทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

(2) ผู้ตรวจการในสำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(3) ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาล หรือรองผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจนครบาล หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้น ๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(4) พนักงานสอบสวนกองบังคับการตำรวจซึ่งมีตำแหน่ง ตั้งแต่รองสารวัตรขึ้นไป หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้น ๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(5) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนซึ่งเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนั้น มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(6) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือรองผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้น ๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(7) รองผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการ

แทนในตำแหน่งนั้น ๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(8) รองผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรกิ่งตำบล หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรกิ่งตำบล หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้น ๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(9) พนักงานสอบสวนกองตำรวจทางหลวงซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่รองสารวัตรขึ้นไป หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้น ๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

ข้อ 4 วิธีการตรวจหรือทดสอบหาระดับหรือปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดให้ถือปฏิบัติดังนี้

(1) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจหรือทดสอบให้ใช้เครื่องตรวจระดับแอลกอฮอล์ในเลือด โดยวิธีเป่าลมหายใจ (BREATH ANALYZER TEST) และสามารถอ่านค่าของแอลกอฮอล์ในเลือดเป็นมิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์

(2) วิธีการตรวจหรือทดสอบ ให้ถือปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบของเครื่องตรวจแต่ละชนิด

(3) ระดับเกณฑ์มาตรฐานของแอลกอฮอล์ที่ยอมให้มีในเลือดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ต้องไม่เกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ดังนั้น เมื่อตรวจสอบตามวิธีการในข้อ 4(2) แล้วอ่านค่าของแอลกอฮอล์ในเลือดเกินกว่า 50 มิลลิกรัม เปอร์เซ็นต์ ถือว่าผู้รับการตรวจเป็นผู้เสพสุรา

ข้อ 5 ในกรณีผู้รับการตรวจโต้แย้งผลการตรวจหรือทดสอบของเจ้าพนักงานให้เจ้าพนักงานผู้ทำการตรวจหรือทดสอบรีบนำตัวผู้รับการตรวจส่งไปยังสถานตรวจพิสูจน์ของส่วนราชการที่สามารถยืนยันความถูกต้องของการตรวจที่ใกล้ชิดที่สุดทันที

ข้อ 6 สถานตรวจพิสูจน์ของส่วนราชการที่สามารถยืนยันผลและความถูกต้องของการตรวจในกรณีมีข้อโต้แย้งผลการตรวจของเจ้าพนักงาน มีดังนี้

- (1) โรงพยาบาลศูนย์ของรัฐ
- (2) สถาบันนิติเวชวิทยา หรือกองพิสูจน์หลักฐาน กรมตำรวจ
- (3) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- (ก) กองวิเคราะห์วัตถุเสพติด และกองพิษวิทยา

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

- (ข) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ขอนแก่น
- (ค) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชลบุรี
- (ง) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงราย

(จ) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่

(ฉ) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ตรัง

(ช) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครราชสีมา

(ซ) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์พิษณุโลก

(ณ) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์สงขลา

(ญ) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์อุบลราชธานี

ข้อ 7 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2540

พงศกร เลาหวิเชียร

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก